



YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ
ARKEOLOJİ BÖLÜMÜ DERS ÖĞRETİM PLANI

Dersin Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Dersin Türü (Z/S)	T+U+L (Saat/Hafta)	Kredi	AKT S	Eğitim Dili
ARK114	Prehistoryaya Giriş	1	Z	2+0+0	2	5	Türkçe

DERS BİLGİLERİ

Dersin Katalog Tanımı (İçeriği)	Prehistorya insanlığın kültürel gelişiminin en uzun evrelerinden birisi olarak değerlendirilmektedir. Buzul çağı içerisinde insanlığın ortaya çıkışıyla birlikte başlayan ve yazının icadına kadar ki geçen süreyi kapsamaktadır prehistorik dönemin yaşandığı farklı bölgelerde ki insanlığın gelişimi ve doğa şartlarının elverdiği ölçülerde zamansal olarak değişiklik göstermektedir. Prehistorik dönemin evrelere ayrılmasıyla bu durum hakkındaki değerlendirmelerde daha anlaşılır hale gelmiştir. Bu evreler Taş çağı: Paleolitik dönem (Alt Paleolitik, Orta Paleolitik Üst Paleolitik), Mezolitik dönem, Neolitik dönem daha sonra Bakır çağ (Kalkolitik dönem) ve Tunç çağının belirli dönemlerinde yazının kullanılmasıyla son bulmaktadır. Bu derste Prehistorik dönemin görüldüğü alanlarda yapılan çalışmalardan elde edilen ve günümüze kadar gelmiş kültür kalıntıları yukarıda belirlediğimiz kronolojiye göre incelenecektir.
Dersin Amacı	Dersin amacı, Prehistorik dönem tarih öncesi dönem olarak adlandırılan ve insanlığın gelişiminde ilk başta günlük ihtiyaçlarını karşılamak için avcı toplayıcılıkla başlayan daha sonra yerleşik hayata geçiş ile toplu halde yaşamda dâhil olmak üzere bu süreç içerisinde oluşan kalıntıların ve kültürel birikimin tanıtılması, yapılan kazı çalışmalarında ortaya çıkarılan ve tarihlenen malzemelerin görselleriyle değerlendirilip öğretilmesidir.
Dersin Seviyesi	Lisans
Dersin Öğretim Dili	Türkçe
Öğretim Yöntemi	(X) Örgün () Uzaktan () Karma/Hibrit
Dersi Yürüten Öğretim Elemanları	Dr. Öğr. Üyesi Savaş ALTUN
Dersin Ön Koşulu Ders(ler)i	Yok
Dersin Öğrenme Çıktıları	<ol style="list-style-type: none">1. Prehistorya/Tarih Öncesini kavrama.2. Tarih Öncesi Çağların kronolojik bilgisine sahip olma.3. Tarih Öncesi Çağların kültürel yapısını kavrama.4. Prehistoryanın tarihçesi, kuramsal çerçevesi ve terminolojisini kavrama.5. Prehistorik Dönem toplumlarının oluşum ve gelişim süreçlerini kavramak.

DERS İÇERİĞİ

Hafta	Teori	Uygulama/Laboratuvar
1	Prehistorya ve Tanımı, Etnoloji, Antropoloji, Coğrafya, Jeoloji, Linnean Sınıflandırması.	
2	Prehistorya Biliminin Başlangıcı: Fransız ve Amerikan araştırmaları.	
3	Kuvaterner Jeolojisi; Avrupa, Kuzey Amerika Buzul Kronolojisi; Afrika Yağış Evreleri.	
4	Mağaralar ve Stratigrafileri; Deniz İlerlemeleri: Paleo kıyı çizgileri ve Ege kıyı çizgileri, Türkiye Prehistorya Araştırmaları.	
5	Paleolitik Çağ: MÖ 400.000/ 350.000- 16.500	

6	Paleolitik Çağ Kültürleri ve Yerleşimleri	
7	Epipaleolitik Çağ: MÖ 16.500-11.000	
8	Epipaleolitik Çağ Yerleşimleri	
9	Neolitik Çağ: MÖ 11.000-6000	
10	Neolitik Çağ Kültürleri	
11	Neolitik Çağ Yerleşimleri.	
12	Kalkolitik Çağ: MÖ 5.500-3000	
13	Kalkolitik Çağ Kültürleri ve Yerleşimleri	
14	Değerlendirme	
15	Final Sınavı	

Dersin Öğrenme Kaynakları

1. Kökten, İ.K., (1957) Antalya'da Karain Mağarasında Yapılan Tarihöncesi Araştırmalara Toplu Bir Bakış, Türk Arkeoloji Dergisi, Ankara, VII (1) 46-48.
2. Mellaart, J. (1988) Yakın Doğu'nun En Eski Uygarlıkları. İstanbul.
3. Braidwood, R.J. (1995) Tarih Öncesi İnsan. İstanbul, Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
4. Arkeoatlas Sayı: I, (2002) İstanbul.
5. Mithen, S. (1999) Aklın Tarihöncesi. Ankara.
6. Sandars, N.K. (1995) Prehistoric Art in Europe. New Haven and London.
7. Maisels, C.K. (1999) Uygarlığın Doğuşu (Yakındoğu'da Avcılık ve toplayıcılıktan Tarıma Kentlere ve Devlete Geçiş). Ankara.
8. Naumann, R. (1991) Eski Anadolu Mimarlığı Ankara.
9. Kuhn, S.L., Arsebük, G. And Clark Howell, F. (1996) The Middle Pleistocene Lithic Assemblage From Yarımburgaz Cave, Turkey, Paléorient, Paris, 22(1), 31-49.
10. Arsebük, G. (1998) Yarımburgaz Mağarası. Pleistosen Arkeolojisi ile ilgili Son Çalışmalara 1997 Gözüyle Özet Bir Bakış, TÜBA-AR, Ankara, 1, 9-25.
11. Erek, C.M., (2012) Güneybatı Asya Ekolojik Nişi içinde Direkli Mağarası Epipaleolitik Buluntularının Değerlendirilmesi, Anadolu/Anatolia 38, 53-66.
12. Kökten, İ. K., (1959) Tarsus-Antalya Arası Sahil Şeridi Üzerinde ve Antalya Bölgesinde Yapılan Tarihöncesi Araştırmaları Hakkında, Türk Arkeoloji Dergisi, Ankara, VIII (2), 10-16.
13. Kökten, İ.K., (1952) Anadolu'da Prehistorik Yerleşme Yerlerinin Dağılışı Üzerine Bir Araştırma, AÜDTCF Dergisi, Ankara, X (3-4), 167-207.
14. Kökten, İ.K., (1955) Antalya'da Karain Mağarasında Yapılan Prehistorya Araştırmalarına Toplu Bir Bakış, Belleten, Ankara, XIX (75), 271-293.
15. Kansu, Ş.A., (1939) Türk Tarih Kurumu Prehistorik Araştırmaları, Belleten, Ankara, III (9), 93- 97.
16. Kökten, İ.K., (1963) İstanbul Batısında Eskitaş (Paleolitik) Devrine Ait yeni Buluntular, AÜDTCF Dergisi, Ankara, XX(3-4), 277-278.
17. Brantingham, P.J., Kuhn, S.L, Kerry K.W., (2004) The Early Upper Paleolithic Beyond Western Europe. Berkeley, University of California Press.
18. Harmankaya, S., Tanındı, O., (1996) Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri TAY-1, Paleolitik / Epipaleolitik, İstanbul, Ege Yayınları.
19. Hovers, E., Kuhn., (2006) Transitions before The Transition: Evolution and Stability in the Middle Paleolithic and Middle Stone Age. New York: Springer.
20. Klein, R.G., (1999) The Human Career: Human Biological and Cultural Origins. Chicago. University of Chicago Press.
21. Klein, R.G., Edgar, B., (2002) The Dawn Of Human Culture. John Wiley & Sons, Inc., New York.
22. Mellars, P.A., (1996) The Neanderthal Legacy: An Archaeological Perspective from Western Europe. Princeton: Princeton University Press.
23. Mithen, S., (1996) Aklın Tarihöncesi, Dost Kitabevi Yayınları, Ankara.
24. Pelegrin, J., (1990) "Prehistoric lithic technology: some aspects of research". Archaeological Review Cambridge 9, s. 75-104.
25. Stringer, C.B., Gamble, C., (1993) In Search of the Neanderthals. London: Thames and Hudson.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Dönem İçi Çalışma Etkinlikleri	Sayısı	Katkısı
Ödev	-	-
Uygulama	-	-
Forum/ Tartışma Uygulaması	-	-
Kısa sınav (Quiz)	5	%100
Dönemiçi Çalışmaların Yarıyıl Başarıya Oranı (%)		%40
Finalin Başarıya Oranı (%)		%60
Toplam		%100

DERS İŞ YÜKÜ TABLOSU

Etkinlik	Toplam Hafta Sayısı	Süre (Haftalık Saat)	Toplam İş Yüğü
Teori	14	3	42
Uygulama	-	-	-
Forum/ Tartışma Uygulaması	-	-	-
Okuma	10	3	30
İnternet Taraması, Kütüphane Çalışması	5	4	20
Materyal Tasarlama, Uygulama	-	-	-
Rapor Hazırlama	-	-	-
Sunu Hazırlama	-	-	-
Sunum	-	-	-
Final Sınavı	1	1	1
Final Sınavına Hazırlık	6	5	30
Diğer (Belirtiniz:)	-	-	-
Toplam İş Yüğü			123
Toplam İş Yüğü / 25 (s)			123/25
Dersin AKTS Kredisi			≅5

Not: Dersin iş yükü tablosu öğretim elemanı tarafından ders özelinde belirlenecektir.

PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI KATKI DÜZEYLERİ

No	Program Öğrenme Çıktıları	1	2	3	4	5
1	Arkeoloji alanında kazanılan yeterliliklere dayalı olarak güncel bilgileri içeren ders materyallerine, uygulamalı araç ve gereçlere, saha çalışmalarında uygulanan araştırma yöntem ve tekniklerine ve diğer kaynaklarda desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.			X		
2	Arkeoloji disiplini ile ilgili kavram, fikir ve verileri sosyal bilimler araştırma metodlarıyla inceleme, analiz etme, tartışma ve bilimsel kanıtlara dayalı yorum geliştirebilir.				X	
3	Tarihöncesi Arkeolojisi, Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi, Klasik Arkeoloji bilgisine hakim olur.				X	
4	Arkeoloji alanı ile ilgili bilgileri toplar, çözümler, uygular.				X	
5	Arkeoloji alanında kuramsal ve uygulamalı bilgileri izler ve paylaşır.			X		
6	Arkeoloji alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri takdim etme becerisine sahip olur.			X		
7	Arkeoloji Bilimini karşılaştırmalı bir boyutta öğrenme becerisine sahip olur.				X	

8	Arkeolojik araştırmalar için bilgi kaynaklarını uygun biçimde kullanma ve tespit etme yeteneği kazanır.				X	
9	Geçmiş kültürler ve kültürler arası ilişkiler hakkında eleştirel bilinç seviyesi oluşturur.					X
10	Geçmiş toplumların sosyo-ekonomik yapıları, yaşam biçimleri hakkında bilinçlenme becerisi kazanır.					X
11	Geçmiş kültürleri anlamaya yönelik olarak arkeolojik araştırma metodlarını kullanma kabiliyeti ve bilgisini geliştirir.					X
12	Arkeoloji alanında karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunları çözmek için bireysel olarak bağımsız çalışır veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.			X		
13	Arkeoloji alanında edindiği bilgi ve becerileri eleştirisel bir yaklaşımla değerlendirir, sentez yapar.				X	
14	Arkeoloji alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve teknolojileri ileri düzeyde kullanır.		X			
15	Arkeolojik araştırma, kazı vb. çalışmaların gerektirdiği mimari ve eser çizimi, fotoğraf çekimi, bilgisayar yazılımı ve donanımı bilgisine sahip olur.	X				
16	Arkeoloji alanında elde edilen bilgi ve becerileri doğru bir şekilde kullanarak yazabilme becerisine sahip olur.					X
17	Bir yabancı dili kullanarak Arkeoloji alanında kuramsal ve uygulamalı bilgileri izler ve ilgili alandaki uzman ve uzman olmayan kişi ve kuruluşlarla bu bilgileri paylaşır.	X				
18	Arkeoloji ile ilgili konularda alan hakkında bilgisi olmayan kişileri bilgilendirerek toplum bilinçlenmesine katkıda bulunma ve yetkin bir arkeoloji anlayışını ifade eder.					X
19	Arkeoloji alanı ile ilgili çalışmalarda etik değerleri gözetir.				X	

Bozok